

VAPON SITOUMUS	MITÄ ON TEHTY JA SAAVUTETTU, MIKÄ ON TILANNE 2019	TÄSTÄ ETEENPÄIN
1. Vapo on sitoutunut rakentamaan kaikille turvetuotannossa oleville tuotanto-alueille parhaan käyttökelpoisen vesienkäsittelytekniikan (BAT) mukaiset vesienkäsittelyjärjestelmät vuoden 2014 loppuun mennessä.	Vapo toteutti BAT-sitoumuksen vuoteen 2014 mennessä. Sitoumuksen mukaisia uusia vesienkäsittelyrakenteita oli käytössä seuraavalla tuotantokaudella 2015 noin 9 000 hehtaarilla (tämä edellytti 60 uuden pintavalutuskentän ja 40 uuden kosteikkoalueen rakentamista). Kesällä 2016 käytössä oli vain sellaisia tuotantoalueita, joiden vesienkäsittely oli parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista. Sillä tarkoitetaan turvetuotannon vesienkäsittelyssä nykyaikaisia, luonnonmukaisia	Vapo tuottaa turvetta vain alueilla joissa on BAT:n mukaiset vesienkäsittelyrakenteet. Turvetuotantoalueilla BAT, paras käyttökelpoinen tekniikka, määritellään aina tapauskohtaisesti ottaen huomioon kunkin tuotantoalueen erityisolosuhteet ja jäljellä oleva käyttöaika.
2. Viranomaisvalvonnan lisäksi Vapon kaikkien turvetuotantoalueiden vesienkäsittelyjärjestelmät tarkastetaan tuotantokaudella vähintään kahden viikon välein. Henkilöstöä ja urakoitsijoita koulutetaan jatkuvasti, jotta jokaisella turvetuotantoon osallistuvalla henkilöllä on tarvittavat tiedot ja taidot yhtiön edellyttämästä ympäristövastuusta.	Vapo on velvoittanut turveurakoitsijat tarkastamaan vesiensuojelurakenteet tuotantokaudella kahden viikon välein vuodesta 2012 lähtien. Urakoitsijoille on kehitetty tarkastuksia tukeva työkalu, jolla seurataan tarkastusten ja kunnossapidon tehtäviä mobiilisovelluksen (MobiTask) avulla. Lisäksi kesäajaksi palkatut ympäristötarkastajat ovat tarkastaneet kaikkien tuotantoalueiden vesienkäsittelyrakenteet sekä ympäristölupaehtojen mukaiset asiat vuodesta 2011 lähtien.	Vapo jatkaa turvetuotannon vesienkäsittelyrakenteiden toimivuuden tehostettua valvontaa kerran kuussa tehtävällä tuotantoalueen vesienkäsittelyrakenteiden tarkastuksella. Työkalun ominaisuuksia kehitetään ja tarkastuksiin otetaan mukaan GPS-paikannus. Uusi paikannusominaisuus oli kokeilussa tuotantokaudella 2019 Vapon tuotantoalueilla.
3. Vapo julkistaa verkkosivuillaan kaikkien tuotantoalueiden vastuuhenkilöt sekä riippumattomien konsulttitoimistojen viranomaisille laatimat päästö- ja vesistötarkkailuraportit.	Turvetuotantoalueiden vastuuhenkilöt Suomessa on julkaistu Vapon nettisivuilla vuodesta 2012 lähtien. Päästö- ja vesistötarkkailun yhteenvetoraportit julkaistaan Turvetuotantoa vastuullisesti -sivustolla koko Suomen turvetuotantoalueiden	Turvetuotantoalueiden vastuuhenkilöt julkaistaan jatkossakin Vapon nettisivuilla. Myös päästö- ja vesistötarkkailun yhteenvetoraportit julkaistaan jatkossa Turvetuotantoa vastuullisesti -sivustolla vuosittain.
4. Vapo lisää jatkuvatoimisten mittareiden käyttöä kuormituksen monitoroinnissa ja julkistaa tulokset verkossa.	Vapo on mitannut turvetuotantoalueiden kuormitusta jatkuvatoimisilla mitta-asemilla usean vuoden ajan. Enimmillään mitta-asemia oli 33 kappaletta eri puolilla Suomea. Tällä hetkellä mitta-asemia on Vapolla käytössä 10 kohteessa. Valmetin tuottama reaaliaikainen vedenlaadun	Tällä hetkellä mitta-asemia on käytössä 10 kohteessa. Jatkuva-toimisesta mittauksesta luovutaan vuoden 2019 aikana. Ympäristönsuojelun tasoa tai tarkkailun luotettavuutta jatkuvatoimisesta mittaamisesta luopuminen ei heikennä.
5. Vapo tuottaa turvetta vain luonnontilaltaan muuttuneilla, pääasiassa metsäojitetuilla turvemailla. Vapo ei hae ympäristölupia Soiden ja turvemaiden kestävän ja vastuullisen käytön strategian mukaisille 4 ja 5 luokkien soille.	Vapo on luokitellut hallinnoimansa ei tuotannossa olevat suoalueet Soiden ja turvemaiden kestävän ja vastuullisen käytön strategian suoluokituksen (0–5) mukaisesti, jossa luokka 0 on muuttunein ja luokka	Vapo ei hae ympäristölupia turvetuotantoa varten luonnontilaisimmille, luokkien 4 ja 5 soille.
6. Vapo jatkaa aktiivisesti omistuksessaan olevien, merkittäviä luonnonarvoja sisältävien soiden vaihtoja ojitetuihin turvemaihin tai pyrkii myymään niitä suojelutarkoitukseen.	Vapo käynnisti tammikuussa 2012 neuvottelut muun muassa Ympäristöministeriön kanssa merkittäviä luontoarvoja sisältävien soiden myymisestä tai vaihtamisesta turvetuotantoon soveltuviin soihin. Kaiken kaikkiaan vuosina 2012–2019 suojeluun on myyty yhteensä	Vapo Oy jatkaa aktiivisesti omistuksessaan olevien, merkittäviä luontoarvoja sisältävien soiden myyntiä suojelutarkoitukseen.
7. Vuodesta 2016 lähtien uusien turvetuotantoalueiden kiintoaine- ja humuskuormitus on pienempi kuin saman alueen vesistökuormitus lähtötilanteessa ennen turvetuotantoa. Mikäli lähtötilanteen kuormitus ylittyy, puhdistetaan muusta maankäytöstä tulevia vesiä samalla vesistöalueella.	Sitoumuksen todentamista varten Vapo on toteuttanut ennakkotarkkailua yli 100 turvetuotantoon mahdollisesti tulevalle alueella lähtötilanteen kuormituksen selvittämiseksi. Myös turvetuotannon vesienkäsittelymenetelmien tutkimiseen satsattiin paljon sitoumuksen myötä. Liki kaikkia edes teoriassa potentiaalisia uusia menetelmiä selvitetiin ja pilotoitiin sisäisissä ja ulkoisissa tutkimushankkeissa. Tämän lisäksi turvetuotannossa käytössä olevia vesienkäsittelymenetelmiä on kehitetty jatkuvasti.	Sitoumuksesta on päätetty luopua. Vallitsevassa tilanteessa sitoumuksen edellyttämä kuormituksen vähentäminen alle ennakkotarkkailulla selvitetyn lähtötilanteen tason osoittautui epävarmaksi ja haastavaksi kaikissa olosuhteissa. Yksi tänä vuonna päivitetyn ympäristöstrategiamme päämääristä on vesistökuormituksen vähentäminen, joten Vapossa suhtaudutaan jatkossakin vastuullisesti vesiin ja vesistöihin kehittämällä ja parantamalla vesienkäsittelyrakenteita ja niiden toimivuutta.
8. Kaikki Vapon turvetuotantoalueet ovat tuotantokaudella päästötarkkailussa ja puolet tuotantoalueista ympärivuotisessa päästötarkkailussa. Mittaamisen lisääminen toteutetaan suunnitelmallisesti vaiheittain.	Omaehtoisen päästötarkkailun toteutus tässä yli lupaehtojen mukaisessa laajuudessa on ollut kaikilla tuotannossa olevilla alueilla kolmen vuoden ajan ja näin on saatu riittävä yhtäjaksoinen tieto tuotanto-	Turvetuotannon vedenlaatua seurataan jatkossa ympäristölupamääräysten ja viranomaisten hyväksymien tarkkailuohjelmien mukaisesti.
9. Vapon omistamat turvetuotannosta poistuvat alueet ovat aktiivisessa jälkikäytössä viimeistään kahden vuoden kuluessa tuotannon päättymisestä. Jälkikäyttömuotoja ovat metsittäminen, peltoviljely, erityyppisten kosteikkojen kuten lintujärvien perustaminen sekä uudelleensoistaminen. Jo aiemmin tuotannosta poistuneet alueet siirretään seuraavaan maankäyttömuotoon vuoden 2015 loppuun mennessä.	Suoalueella kaikki mahdolliset seuraavan maankäytön toimet pyritään toteuttamaan samalla kerralla. Esimerkiksi kosteikkoalueiden toteutus seuraavan maankäytön muotona vaatii laajan yhtenäisen kokonaisuuden tuotannosta poistunutta aluetta. Vuoden 2012 loppuun mennessä tuotannosta poistunutta aluetta, jotka eivät vielä olleet seuraavassa maankäytössä oli noin 5 260 hehtaaria ja vuonna 2013 tuotannosta poistui 2 600 hehtaaria alueita. Edellä mainituista alueista vuoden 2015 loppuun mennessä seuraavaan maankäyttöön oli siirtynyt 6 065 hehtaaria. Alueista 62 % metsitettiin,	Vapon omistuksessa olevat tuotannosta poistuneet alueet ovat seuraavassa maankäytössä viimeistään kahden vuoden kuluessa tuotannon päättymisestä.